

గాయపడిన హృదయం

చావలి సాంబశివరావు

ప్రతి సంవత్సరం వేసంగి నెలవల్లో మాఅక్కయ్య గారి పూరు వెళ్ళటం, వాళ్ళింట్లో బడికోజుల పాటు మకాంవేసి తిరిగి వస్తూండటం నాకు మామూలు. బి.వి. మొదటి సంవత్సరం అయిపోయింది. నెలవల్లిచ్చారు. అలవాటు ప్రకారం మా అక్కయ్యగారి పూరు వెళ్తున్నాను. కాని, మునుపటి మాదిరిగా సంతోషంతోనూ ఉత్సాహంతోనూ కాదు సంతానంతోనూ, డుఃఖంతోనూ వెళ్తున్నాను. నేను వస్తానని ఆనందంతో ఎదురుచూసే హృదయం యిక్కడక్కడలేదు. నేను వెళ్ళగానే ప్రేమతో నన్నాహ్వనించే పవిత్రహృదయం ఈ మాటు నాకు కనబడదు. నేను చెప్పే కబుర్లని, కథలని బహు శ్రద్ధగా ఆలకించి, లోలోపల మునిసిపోయే అమాయక హృదయాన్ని క నేను చూడలేను.

ఆ హృదయం ఎవరో కాదు...నా మేనల్లుడు సుబ్బులు.

సుబ్బులు మా అక్కయ్య రెండోకొడుకు. పెద్దవాడి పేరు, రాము. మూడోవాడి పేరు, ప్రసాద్.

మాఅక్కయ్యకిగాని, మాబావకిగాని సుబ్బులు మీద అంత ప్రేమలేదు. రాముని చూసినా ప్రసాద్ని చూసినా వాళ్ళకి ఎక్కడలేని ప్రేమా పుట్టుగొస్తుంది. అందుకు కారణం బహుశా సుబ్బులు అన్నకంటేను, శమ్ముని కంటేను కొంచెం అందసోనుడు కావటం యే మో!

అదేమీ చిత్రమోగాని ప్రతి విషయంలోనూ, సుబ్బులికి అస్వాయం జరిగేది. రాము యస్. యస్. యల్. సి తప్పినా పన్నెత్తి వాని నొక్క చిన్నమాట వినా ఆనని తల్లిదండ్రులు, సుబ్బులికి మూఢైల్ల పరీక్షల్లో ఒకటి రెండు సబ్బళ్ళలో తక్కువ మార్కులొస్తే నాడిని "నీదొడ్డి మట్టి బుర్రరా గాడిదా" అని తిట్టి పోసేవారు. దాంతో

వాడి మనస్సు చివుక్కుమనేది. ఆ విషయమే, ఆ మాటలే ప్రతినిమిషం వాని లేత మనస్సులో గింగురు మంటూండేవి.

చొక్కాలూ లాగులూ కుట్టించేప్పడైనా, రాము, ప్రసాద్ లకు వాళ్ళకివచ్చిన రకం గుడ్డ కుట్టించేవాళ్ళు. సుబ్బులు "అదేం?" అని అడిగితే: "వాడు పెద్దవాడు, పెద్దవాడు చదువుతున్నాడు. వాడికి నచ్చినవి వాడు కుట్టించుకోవలసిందే. ప్రసాద్ చిన్నవాడు-వానికి మంచివి కుట్టించక పోతే ఎట్లా?..." ఇదీ సమాధానం. "కాదు, కూడదు" అంటే చెంపలు ఛాళ్ళుమనేవి.

సుబ్బులు అసలు పేరు సుబ్రహ్మణ్యం. వాడు ఆడుకునేందుకు వెళ్ళితే వాడిని తోటి పిల్లలందరూ "సుబ్రహ్మణ్యం-కొట్టరికాయా-సికో ముక్కా-నాకో ముక్కా" అని పాడుతూ ఏడికించేవాళ్లు. సుబ్బులు సహజంగా సిగ్గు బిడియం కలవాడు. సార్వీకుడు-అమాయకుడు. వాడు ఎంత చిన్న మాటనయినా సరే భరించలేడు. వాడికి నిమిషం లోకి ఉడుకుమోతుతనం వస్తుంది. కాని వాళ్ళని తిరిగి వీడైనా అని ఏడ్చించేటంత చాకచక్యం గాని, నాలుగు తన్నేటంత ధైర్యంగాని వాడికి లేవు-అందువల్ల వాడు ఆ మాటలనే బదేబదే తలచుకొని తనలో తాను కుమిలికుమిలి ఏడ్చే వాడు. ఇక మళ్ళీ ఆటలకి వెళ్ళేవాడు కాదు.

ఇటువంటి స్వభావా లున్న వాడవటంవల్లనూ, ప్రతి విషయానికీ ఇంట్లోగాని బయటగాని వానిని ఎవరో ఒకరు ఏదో ఒకమాట అంటూండటం వల్లనూ, హృదయంలో బాధ ఎక్కడైపోయి వాడు నిత్యం విచారంలో మునిగివుండేవాడు. అంచేత కాలక్రమేణా వాని ముఖంలో చిరునవ్వు అనేది మాయమయిపోయింది.

పాపం! వాని లేత మనస్సులోని బాధ సంత టిసిన విని ఓదార్చే సహృదయులు ఎవ్వరూ లేరు.

అందువల్ల వేసంగి నెలవులికి నేను వాళ్ళపూరు వెళ్ళినప్పుడు వాడు నాకు తన ఆహాయిక వ్యాధ యానికి తగిన గాయాల్ని చూపేవాడు; తన లోతు గుండెలోని బాధల్ని వెళ్ళ గ్రక్కేవాడు అవన్నీ సహనంతోనూ, సానుభూతితోనూ విని నేను వానికి మనస్సుకు వినోదాన్నీ, విజ్ఞానాన్నీ యిచ్చే కథల్ని చెప్పేవాడిని. దాంతో వాని మనస్సు కొంతవరకు ఊరట చెందేది.

“నువ్వు కథలు రాస్తావుటగా. నామీద కూడా ఒక కథ రాయరాదా మామయ్యా!” అని వాడు ఆప్యాయంగానూ, అహాయికంగానూ అడిగేవాడు. నేను “అట్లాగే” అని నవ్వేసేవాడిని. మరుసటి సంవత్సరం రాగానే మళ్ళీ అదే కథ వేసేవాడు. నేను-“రాస్తున్నారా, పూర్తికాలే” అనేవాడిని. ఒట్టిదే-నిజానికి-రాయటంలేదు. కాని ఈసారి నిజంగానే రాస్తున్నాను... కన్నీటితో రాస్తున్నాను ... కాని...కాని...యేమిలాభం?

సుబ్బలు ఫిప్పుఫారం చదువుతున్నాడు. వాని వయస్సు నిజానికి పదిహేనేళ్లయినా చూడటానికి వాడు యింకా ఎక్కువ ఈడు వున్నట్లుగా కని పిస్తాడు. అందుకు కారణం బహుశా, వాని నూనూగు మీసాలు, దట్టంగా మోకాళ్ళమీద వెలిగివున్న వెంట్రుకలూ కావచ్చు. కొంచం పెద్దదిగా లావుగా వున్న ముక్కు వాని ముఖానికి వికారాన్ని తెచ్చిపెట్టింది. ఈ సంగతుల్ని వానికి తెలుసు. అందుకే వాడు మనస్సులో చాలా బాధపడుతారు.

వాని మనస్సు బహుసున్నితమైనది. ఏమాత్రం ఆవమానాన్నీ, ఎంత చిన్న యెత్తిపాడుపు మాటనీ సహించలేదు.

ఈ స్వభావాన్నింటికి తోడుగా వానికి ఇంకా కొన్ని వుండవలసిన స్వభావాలున్నాయి- వాడు నలుగురిలో కలిసిమెలిసి తిరుగలేడు. ధైర్యంగా నిస్సంకోచంగా, నదురు తెరుచూ లేకుండా హుషారుగా వాడు మాట్లాడలేడు. పై గుణాలు కారణంగా వాడు ఒంటరితనాన్ని అభిలషించేవాడుగానూ, హాస ముద్రితుడుగానూ తయారయ్యాడు.

వానికి చెప్పకోదగిన స్నేహితు లెన్నగులేరు. అటలు ఆడడు. ముగ్గుడడలే తిరుగుతాడు.

ఎవరన్నా ఏదైనా ఒక మాట అంటే, దాన్ని వట్టుకుని గుంజుకుగుంజుకు గూబలు తెంచు కుంటాడు. వానిమొఖాన చిరునవ్వు అనేది అపు రూపము.

వానికి ఇంగ్లీషు తెలుగుల్లో ఫస్తుమార్కులు వచ్చేవి. మిగతాసబ్బుల్లో కేవలం ప్యానుమార్కు లాచ్చేవి.

వాడి క్లాసులో కిప్పుడనేవాడు ఒకడున్నాడు. ఆ కిప్పునికి అన్నిటిలో ఫస్తుమార్కులొచ్చేవికాని ఇంగ్లీషు, తెలుగుల్లో సుబ్బలుకంటే నాలుగయిదు మార్కులు తక్కువ వచ్చేవి. అందువల్ల వాడికి సుబ్బలుంటే వట్లవంటు. “వీడులేకపోతే తనకే ఇంగ్లీషు తెలుగుల్లో ఫస్తుమార్కులొచ్చేవి కదా, క్లాసులోకట్లా తనే తెలివైనవాడుగా చెలామణి అయ్యేవాడుగదా” అని తలచి వాడు అసూయ చెందేవాడు.

సుబ్బులికి ఏదైనా హానికరమయినపని చెయ్యటానికి వాడు తగిన సమయంకోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు. కాని పైకేమాత్రం సుబ్బులతో స్నేహం గానే వుంటున్నాడు.

* * *

ఆవాడు సాయంత్రం రెండు పీరియట్లు అయి పోయినవి. ఆఖరి పీరియడు హిందీ.

సుబ్బులు యింకొకని పుస్తకం చూచి సైన్సు నోట్సు రాసుకుంటున్నాడు. కిప్పుడు సుబ్బులు దగ్గరకొచ్చి, “ఒరేయ్, నా పెన్నులో యింకా అయిపోయింది. నీ పెన్సిలు ఓసారి యిస్తావా?” అన్నాడు. సుబ్బులు రాసుకుంటూ “జేబులో వుంది తీసుకోరా” అన్నాడు. కిప్పుడు తీసుకొని వెళ్ళాడు.

మాష్టరు పాఠం మొదలు పెటాడు. “ఫలాని పాఠానికి అర్థాలు రాసుకోండి.” అంటూ బోర్డు మీదరాయటానికిఉపక్రమించి వీదోరాస్తున్నాడు.

అట్లా ఒక నిమిషం గడిచింది. ఇంతలో టవ్ మని ఒక చిన్న పెంతుముక్కు తేడీస్ బెంచ్ మీద బడింది.

అందరిదృష్టి దాని మీదికి మరలింది. మాష్టరు కోపంతో మండి పడ్డాడు. “ఎవర్రా ఆ రాయి విసిరింది?” అని గంజించాడు. సమాధానం రాలేదు. పిల్లలంతా భయంభయంగా చూస్తున్నారు.

“మర్యాదగా చెప్తారా, లేదా? చెప్పకపోతే తగినచర్య తీసుకోవలసి వుంటుంది.” మాష్టరు బెదిరించాడు.

“జేబులు వెతకండిసార్. ఎవరి దగ్గరరాళ్లుంటే వాళ్ళే వేసి వుంటారు.” కూర్చునే ఒక గొంతుక సలహా యిచ్చింది. ఆ గొంతుక క్షిప్టుడిది.

మాష్టరు ఒక్కొక్కడినే పిలిచి జేబులు వెతకటం మొదలు పెట్టాడు.

సుబ్బులు తనవంతు రాగానే మాష్టరి దగ్గరి కెళ్ళాడు. మాష్టరు వాడి వద్ద జేబులోని కాగితాలూ, పెన్నూ, అన్నీ తీసాడు. కాగితాల మధ్యలోంచి గోళికాయ ప్రమాణంలో వున్న ఒక చిన్న పెంకుముక్క తప్పమని క్రిందపడింది.

అలా ఆశ్చర్యపోయారు. సుబ్బులుకూడా ఆశ్చర్యపోయాడు.

“నివిటిది?” అన్నట్లు మాష్టరు సుబ్బులు కేసి చూసాడు. సుబ్బులికి తల తీసేసినంత వలైంది. పిల్లలంతా సుబ్బులే లేడీస్ మీడికి రాయివిసిరాడని నమ్మారు.

“నాకేమీ తెలిదు సార్. ఎవరన్నా నా జేబులో పడేశారేమో సార్” అన్నాడు సుబ్బులు నేరం తనమీదపడుతుండేమో అని భయపడుతూ.

“నీ జేబులో పడేస్తే నీకు తెలియదుట్రా? నీకు తెలియకుండా ఎట్లా పడేస్తారు? చెక్కా— వెధవ పోకిరివేపాలు ఎప్పుడు నేర్చుకున్నావురా? ఇన్నాళ్ళనుంచీ నువ్వు ఏదో తెలివిగలవాడవని, మంచివాడవని అనుకుంటున్నా - ఇదా సంగతీ- తెలిసిందేలే-ముందు హెచ్చాస్తూ దగ్గరికి వద్ద” అని సుబ్బుల్ని హెచ్చాస్తూ గదిలోకి తీసుకెళ్ళాడు. పిల్లలంతా గదికిటికీలవద్ద గుమికూడారు.

హెచ్చాష్టరు జరిగిన సంగతి తెలుసుకుని, సుబ్బుల్ని పేముబెత్తంతో నాలుగుబాది “పోకిరి వెధవా? అట్లా చెయ్యొచ్చుట్రా?” అన్నాడు.

“నాకేమీ తెలిదు సార్. నేను నిరపరాధిని... నమ్మండి. నన్ను వదలండి” అని నిచ్చాడు సుబ్బులు.

“రాడీ వెధవలే అడపిల్లలమీద రాయివేసింది కాక, ‘నేనుకాదు’ అని అబద్ధమాడ్డావుట్రా, రాస్కేలో; నిజం ఒప్పుకునేదాకా నిన్ను తన్ని పాతేస్తాను” అంటూ హెచ్చాష్టరు వానిని చెదమడా చాపబాదాడు.

దెబ్బలు భరించలేక, నిజానికి తాను రాయి విసరనప్పటికీ, సుబ్బులు నేరాన్ని ఒప్పుకున్నాడు.

“అప్పుడే నీ వెళ్ళి అయిందీ, రేపుచెప్తా నీకుని- ఫో! వెధవ ఫో!” అని హెచ్చాష్టరు సుబ్బుల్ని వదిలివేశాడు.

ఇంతలో యింటిగంట మ్రోగింది. పిల్లలంతా యింటికి వెళ్తున్నారు.

ఇదంతా చూచిన క్షిప్టుడికి పట్టలేనంత సంతోషం కలిగింది. సుబ్బుల్ని చూచి లోలోపల ఎంతగానో నవ్వుకున్నాడు. ఎందుకనంటే, అసలీ సంఘటన కంతకూ వాడే కారణం.

వాడికసలు హిందీ మేష్టరుమీద కచ్చువున్నది. అదేమిటంటే, ఆ క్రితంలోజూన వాడు హిందీ పద్యం వస్తుచెప్పకపోయినందువల్ల ఆయన వాణ్ని రెండుదెబ్బలేసి బెంచీ ఎక్కించాడు. అందుకని వాడు ఆయనమీద రాయివేసి తన కసితీర్చుకుందా మనుకున్నాడు. సుబ్బులుమీదకూడ వానికి కచ్చువున్నదాయె. ఒకరాయి వాడిజేబులోవేసి, జేబులు చూడమంటే వాడు కూడా పట్టుపడతాడు. అప్పుడు ఒకదెబ్బకి రెండువడ్లలు నేలకూలుతవి’ అనుకున్నాడు వాడు.

అనుకున్న ప్రకారం, రెండోపీరియడు కావటంతోనే వాడు తనుయింటివద్ద సిద్దంచేసి తెచ్చిన రెండు పెంకుముక్కల్లోనూ ఒకదాన్ని తీసి, పెన్నిలు తీసుకుంటున్నట్లు నటిస్తూ, సుబ్బులు జేబులో పెల్లగా జారవిడిచాడు. పాపమా పిచ్చి సుబ్బులు అది గమనించనేలేదు. మాష్టరు బోర్డు మీద వ్రాస్తున్నప్పుడు రెండోముక్కని తీసి ఆయన మీడికి విసిరి గుప్ చిప్ మన్నట్లు కూర్చున్నాడు. కాని వాడిష్టాను సరిగా సఫలమవులేదు. వాడు వేసినరాయి గురితప్ప, బోర్డు ప్రక్కవపున్న లేడీస్ బెంచీమీద పడింది... కాని చివరి కెట్లాగైనా సుబ్బులికి తగినకాస్తీ జరిగిందిగా అని వాడు మిక్కిలి సంతోషించాడు.

సుబ్బులు పిల్లలందరికంటే చాలా వెనకాల అడుగులో అడుగేసుకుంటూ నడుస్తున్నాడు.

జరిగిన సంఘటన వానికి మాటిమాటికీ దర్పన మిప్తోంది.

పాడ్డావ్వకు తనని అందరి పిల్లలెదుటా, మేష్టర్ల ఎదుటా కొట్టాడు... ఎంత అవమానం!!! ఎంతవిచారకరం!! ఎంతిలజ్జాకరం!!... ఇంక తను నలుగురిలో తలెత్తుతుంది తిరగట మెట్లా?... తను పోకిరి వేధవ - రాడీ - అడపిల్లలమీద రాళ్ళు వేసే దుష్టుడు, నీచుడు— ఇట్లాగేగా తననిక అందరూ వణగజేచేది!... ఈ సంగతి అమ్మ, నాన్నలకి తెలిస్తే బ్రకకనిస్తారా?... అమ్మా!! యింటికి వెళ్ళడమెట్లా? రేపు నాపెళ్ళి వుందిట... ఇంకేం చేస్తానో ఆ సాహసం వృధయంగల పాడ్డావ్వగు... ఫలానా వారభాయి యిటువంటి పాడు పని చేశాడు అని అంతా చెప్పుకుంటారే యిక తనుకుటుంబానికే యిదొక మాయని వచ్చా? యిటువంటి తీరు కళంకాన్ని తను తెచ్చాడా?.. లేదు-లేదు-మున్నటికి తను తేలేదు. తనమీద ఏకీకృతా ఆ సేరాన్ని అన్యాయంగా రుద్దారు. తను విసాపం ఏరుగడు... ఎవరిపని చేసారో ఆ భగవంతునికే ఎరుక.

“ఓ శ్రీరామా! నువ్వెక్కడున్నావు? ఈదీసుకు

అన్యాయంగా ‘పోషి’ అని పరిగణింప బడుతుంటే చూస్తూ వూరుకున్నావా?... రావా నన్ను రక్షించవా? దయామయా!” అని నుబ్బులు దీనంగా ఏడ్చాడు. వానిచొక్కా కన్నీటితో తడిసి ముద్ద అయింది. వానిగుండె ఇనపగుండువలె బరు వెక్కింది, దుఃఖంతో.

నుబ్బులు లేతమనస్సు పరియే విధంగా ఆలోచించిందో ఏమో, ఏయేభావాలు వానిమనస్సులో మెదిలినవో ఏమో నాకు తెలియదు. కాని... కాని నాకు ఒకటినుటుకు తెలుసు.

వాని అడుగులు యింటికి పోయేదల్లా, ఒక్కసారిగా వెనక్కు తిరిగినవి, వానికండ్లు ఒక వింత తేజస్సుతో మెరసినవి. వాడు గాలికంటే వేగంగా పరుగెత్తే వారంభించాడు. ఆ పరుగు పరుగునా రైలుపట్టాలమీద పడేదాకా ఆగలేదు. అప్పుడే ఆ చిమ్మ చీకటిలో, కన్నుమిన్నూ కానని వేగంతో రైలింజను పొగలుక్రక్కూతూవచ్చింది; సుబ్రహ్మణ్యమనే కొబ్బరికాయని వదిముక్కలుగా చేసి పిల్లలందరినీ తలోముక్కా నిరుకోరుంది...

నూతన పదూవరులు : ప్రఖ్యాత నర్తకి కుమారి కమల, ప్రఖ్యాత కార్టూన్ చిత్రీకారుడు ఆర్. కె. లక్ష్మణ్.